

Anexa nr. 3 la ordinul ministrului educației naționale nr. 5001 / 02.12.2014

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

**RELIGIE
CULTUL BAPTIST
Clasele a III-a și a IV-a**

București, 2014

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Religie – cultul baptist* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasele a III-a și a IV-a din învățământul primar. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară *Om și societate*, având un buget de timp de 1 oră/săptămână, pe durata unui an școlar.

Programa disciplinei *Religie* este elaborată potrivit unui nou model de proiectare curriculară, centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic pornind de la competențe permite accentuarea scopului pentru care se învață și a dimensiunii acționale în formarea personalității elevului.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Religie* jalonează achizițiile elevului pentru întregul ciclu primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale, reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru dobândirea competențelor specifice. Astfel, acestea sunt grupate pe următoarele domenii: Învățătură despre Dumnezeu; Învățătură despre om; Trăirea omului cu Dumnezeu; Mari sărbători creștine. De asemenea, la nivelul fiecărei clase, programele prezintă o ofertă curriculară dezvoltată în jurul unor teme majore: *Dumnezeu vrea să avem viață veșnică* (clasa a III-a); *Dumnezeu ne-a arătat Calea spre El* (clasa a IV-a). Aceste teme orientează formularea competențelor specifice, precum și construirea situațiilor de învățare într-un mod flexibil și creativ, în raport cu particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor. Astfel, conținuturile învățării se subordonează atât domeniilor, cât și temelor majore.

Sugestiile metodologice includ strategii didactice, precum și elemente de evaluare continuă. Prezentă programă școlară propune o ofertă flexibilă, care permite cadrului didactic să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare. Se urmărește astfel realizarea unui demers didactic personalizat, care să asigure formarea competențelor prevăzute de programă în contextul specific al fiecărei clase și al fiecărui elev. Educația religioasă la ultimele două clase ale ciclului primar presupune trecerea de la învățarea prin joc, specifică primelor trei clase, la un sistem metodologic mai complex, care să permită diferențierea demersului didactic în funcție de nivelul achizițiilor elevilor, dar și de nevoia dezvoltării acestora.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea *Religiei*, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România ce au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

Competențe generale

- 1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață**
- 2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase**
- 3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe**

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<p>1.1. Analizarea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu anumite situații de viață</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialoguri pe diferite teme: importanța lui Dumnezeu în viața omului, importanța omului în viața semenilor, alcătuirea omului, trăirea în dragoste, viața de pe pământ etc. - exerciții de definire a unor termeni abordați în cadrul unor teme, din perspectivă generală și din perspectivă religioasă: cale, adevăr, bunătate, răbdare, respect, putere etc. - lectura unor texte pe teme din natură (succesiunea anotimpurilor, revenirea naturii la viață primăvara etc.) - explicarea, la nivelul de înțelegere al copiilor, a semnificației unor concepte religioase - discuții despre puterea primită de la Dumnezeu prin Duhul Sfânt - vizionarea unor înregistrări/ participarea la diferite sărbători/ evenimente - jocuri didactice ilustrative, care să valorifice experiențe ale copiilor, relevante din punct de vedere religios (manifestarea unor virtuți în viața lor: sinceritatea, blândețea, bunătatea, răbdarea etc.) - analiza unor texte care prezintă diferite opinii cu semnificație religioasă în relație cu diferite situații de viață 	<p>1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialoguri pe teme religioase (unicitatea fiecărei persoane, importanța raportării omului la Dumnezeu, rolul exemplelor de persoane care au trăit o viață sfântă, necesitatea împlinirii poruncilor divine etc.), prin valorificarea unor povestiri, jocuri, ilustrații etc. - exerciții de definire a unor termeni sau expresii: nevoile omului, Biblie, sfințenie, sfânt, prooroc, apostol, evanghelist, poruncă etc. - explicarea modalității de căutare a unui text în Sfânta Scriptură - exerciții de identificare a unor texte reprezentative, în Sfânta Scriptură - identificarea, în imagini și texte, a unor aspecte legate de împlinirea unor porunci, în diferite contexte - exerciții de exprimare a acordului/ dezacordului față de opiniile altora - exerciții de argumentare a opiniei proprii în spiritul toleranței față de opinia altora - analiza unor texte care necesită exprimarea unei opinii personale față de o anumită situație
<p>1.2. Identificarea principalelor îndatoriri ale unui creștin în relație cu semenii, pe baza valorificării unor experiențe din viața de zi cu zi</p> <ul style="list-style-type: none"> - povestirea unor fapte bune, proprii sau ale altora, pe aspecte legate de: rostirea adevărului, ascultarea sfaturilor, manifestarea blândeții și a bunătății, experimentarea răbdării, manifestarea unor atitudini de respect etc. - lectura unor texte biblice, relevante - jocuri de rol „Așa da/ Așa nu”, în relație cu diferite contexte relevante (alegerea binelui/ a răului, comportamentul în relație cu semenii etc.) - discuții despre rolul muncii și al efortului în viața omului - dialog pe tema rolului profesorilor în viața omului 	<p>1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană și a exemplelor unor personaje din Biblie</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza, din perspectiva creștină, a unor atitudini și comportamente, pornind de la situații din viața cotidiană, texte literare, texte care prezintă personaje din Biblie - lectura de povestiri care evidențiază rolul împlinirii poruncilor - exerciții de analiză a asemănărilor și deosebirilor dintre normele de comportament în diferite contexte sociale și poruncile divine - exerciții de explicare a unor texte biblice referitoare la porunci

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a propriilor calități, prin desene, dialoguri, jocuri etc. <p>1.3. Formularea unor reguli de comportament moral-creștin, cu ajutorul profesorului, pentru diferite contexte de viață</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilirea, cu ajutorul profesorului, în grupuri mici și/ sau la nivelul clasei, a unor reguli de comportament în diferite contexte (școală, familie, biserică, stradă, natură etc.), relevante din perspectivă moral-religioasă - analiza unor situații privind respectarea anumitor reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte date (jocuri de rol, povestiri, analiza unor imagini, filme, desene animate etc.) - studii de caz, pornind de la situații reale sau imaginare din viața copiilor, care prezintă situații de respectare/ încălcare a regulilor de comportament religios-moral - jocuri de rol: „Cum procedez în situația...?”; „Ce fac atunci când cineva îmi spune să fac un lucru rău/ bun..?”. - vizite în diferite contexte de educație nonformală/ informală (bibliotecă, parc, muzeu etc.), în cadrul unor activități interdisciplinare Religie – Educație civică – Științe – Arte 	<ul style="list-style-type: none"> - participarea la discuții pe diferite teme: „Cum pot face lumea mai bună”, „Ajutorul primit de la Dumnezeu”, „Sunt un exemplu pentru cei din jur?” etc. - jocuri de rol: „Cum mă comport în situația...”, cu aplicații la diferite contexte relevante (comportamentul în diferite contexte sociale familiare; împlinirea poruncii iubirii etc.) <p>1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață</p> <ul style="list-style-type: none"> - discutarea în clasă a unor norme din diferite contexte sociale și a unor porunci (pe baza unor dialoguri: „Cum mă comport în diferite momente din viață?”; „Ce reguli îmi impun cei care mă îndrumă în viață?”; „Cum poate îndeplini un copil poruncile divine?”; „Ce diferențe există între împlinirea poruncilor de către copii și de către adulți?” etc.) - exerciții de exersare a aplicării unor norme și porunci - participarea la stabilirea unui set de reguli ale clasei/ al unui regulament al clasei, pe baza poruncii iubirii aproapelui - exerciții de argumentare/ contraargumentare în soluționarea unor situații-problemă apărute în cadrul grupurilor de apartenență - elaborarea de proiecte pe teme relevante pentru domeniul educației religioase, în cadrul unor activități interdisciplinare: Religie – Educație civică – Științe – Istorie – Arte

2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<p>2.1. Exersarea unor roluri în cadrul grupurilor de apartenență</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a rolurilor sociale ale fiecărui elev, în raport cu persoanele importante din viața de creștin (părinții, pastorul, ceilalți creștini și prietenii din biserică etc.) - participarea la activități educative, împreună cu alți membri ai școlii, comunității, bisericii etc. - studii de caz pe tema importanței fiecărui om în viața semenilor din grupurile de apartenență 	<p>2.1. Descrierea comportamentelor relaționale din cadrul grupurilor de apartenență</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de exersare a unor roluri specifice activităților desfășurate în diferite contexte (activități de grup, activități religioase etc.) - audierea unor povestiri sau scenete care evidențiază exemple de conviețuire armonioasă între semeni - prezentarea unor cazuri relevante pentru temele: cum relaționez cu cei care mă îndrumă, rolul semenilor în viața creștinului, iertarea și iubirea celor care

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<ul style="list-style-type: none"> - asumarea de roluri pentru fiecare participant, în rezolvarea unor sarcini în cadrul lucrului în grupuri mici - exersarea unor responsabilități și sarcini de lucru variate în activitățile de tip perechi și în cele de grup - exerciții de construire a unui text pe baza unui suport vizual sau a unui plan de idei <p>2.2. Descrierea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete</p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea la dialoguri având ca subiect „Cum pot să răsplătesc răul cu bine?”, „Ce învăț de la colegii mei și ce pot învăța ei de la mine?” - exerciții de identificare a unor elemente de diversitate în modul de manifestare a credinței, pornind de la realități din viața școlii și a comunității (existența elevilor de diferite confesiuni în clasa de elevi/ școală, existența unor aspecte de diferențiere în funcție de confesiunea proprie etc.) - audierea unor texte religioase simple, în proză sau în versuri, în care se reflectă ideea de adevăr, respect, blândețe - imaginarea unor povestiri privind raporturile persoanei cu diferite ființe - discuții despre relațiile și atitudinile din cadrul grupurilor, pe baza unor imagini - elaborarea de compuneri/ povestiri/ dramatizări pentru evidențierea unor relații în cadrul grupurilor 	<p><i>ne fac rău, exemplul personal și relațiile cu semenii etc.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jocuri didactice care să faciliteze dezvoltarea climatului afectiv pozitiv în cadrul grupului - elaborarea de compuneri pe teme de educație religioasă, pornind de la o situație dată <p>2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete</p> <ul style="list-style-type: none"> - discuții pe tema tipurilor de relații și atitudini sociale (colaborare, competiție, solidaritate, toleranță, intoleranță etc.), pornind de la povestiri, ilustrații, filme, texte biblice etc.) - exerciții de descriere a unor atitudini sociale în relație cu semnificația unor porunci date de Dumnezeu - jocuri de dezvoltare a imaginii pozitive despre sine și despre celălalt, pe baza exemplurilor din viața unor personaje biblice - elaborarea unor compuneri pe tema: „Împreună, putem face lucruri minunate”, „Dacă pot să te ajut, sunt fericit”, „Când te ajut, câștigăm amândoi”, menite să diminueze spiritul de competiție negativă dintre elevi - elaborarea unor proiecte interdisciplinare Religie – Educație civică, pe teme relevante

3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<p>3.1. Analiza semnificației unor evenimente religioase din viața comunității</p> <ul style="list-style-type: none"> - formularea de întrebări referitoare la diferite evenimente religioase din viața comunității - povestirea după imagini (planșe, ilustrații etc.) cu tematică adecvată - dialoguri pe baza lecturii unor texte biblice sau biografii ale altor eroi ai credinței - audierea/învățarea de cântece creștine, colinde etc., cu explicarea semnificației acestora, a expresiilor și a termenilor religioși - imaginarea unor povestiri privind raporturile persoanei cu diferite ființe 	<p>3.1. Analiza semnificației unor evenimente religioase din viața comunității și a societății</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea unor compuneri pe tema unor evenimente religioase - dialog pe tema unor evenimente religioase semnificative din viața comunității și a societății, pornind de la experiențele elevilor - învățarea unor cântece creștine, colinde etc. - lectura unor texte biblice și a aspectelor relevante din biografia înaintașilor credinței

Clasa a III-a	Clasa a IV-a
<ul style="list-style-type: none"> - participarea la evenimente semnificative din viața școlii și a comunității <p>3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu semnificații religioase, din viața familiei și a comunității</p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea la discuții privind evenimentele importante din viața omului (nașterea, botezul, nunta etc.), valorificând experiențele concrete ale copiilor - analiza unor imagini relevante din viața copiilor și a familiilor lor (fotografii și albume de familie, imagini din sfera publică etc.) - prezentarea aspectelor caracteristice ale diferitelor sărbători (Nașterea Domnului, Botezul Domnului, Învierea Domnului, Înălțarea Domnului etc.) - lectura unor texte literare referitoare la marile sărbători creștine - audierea/ învățarea unor colinde și cântece creștine - participarea la serbări școlare - realizarea unor proiecte pe diferite teme interdisciplinare: Religie – Științe (de exemplu, „Natura, darul lui Dumnezeu pentru om” etc.); Religie - Arte plastice („Darul meu pentru tine” - realizarea unor desene și confecționarea unor felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia diferitelor sărbători religioase) - identificarea unor obiceiuri referitoare la diferite sărbători și evenimente religioase, care se manifestă în viața familiei, a comunității locale 	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea de serbări școlare cu tematică religioasă - formularea unor enunțuri, utilizând cuvinte din domeniul religios-moral - consultarea dicționarelor pentru a descoperi semnificația unor termeni <p>3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - discuții pe tema diferitelor sărbători religioase și a unor aspecte specifice acestora în viața familiei sau a comunității (modelele oferite creștinilor de personajele biblice prezente la evenimentele din viața Mântuitorului, obiceiuri bune preluate, de exemplu, oferirea de daruri etc.) - realizarea unor proiecte, individual sau pe grupe, cu diferite teme („Drumul magilor”, „Mormântul gol” etc.) - realizarea de desene și confecționarea unor felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia sărbătorilor religioase - lectura unor texte literare referitoare la marile sărbători religioase - prezentarea unor obiceiuri referitoare la diferite sărbători și evenimente religioase, care se manifestă în viața familiei, a comunității locale

Conținuturi

DOMENII	CLASA a III-a	CLASA a IV-a
	Dumnezeu vrea să avem viață veșnică	Dumnezeu ne-a arătat Calea spre El
Învățăături despre Dumnezeu	<p>Dumnezeu este sursa vieții</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viața este darul lui Dumnezeu (originea omului; alcătuirea omului din trup și suflet; grija față de trup; grija față de suflet) - Bucuria de a trăi (nașterea, moment de bucurie; momentele și motivele de bucurie în viață) - Omul în relație cu natura (lecția naturii; ocrotirea naturii și a vieții) - Viața veșnică este oferta lui Dumnezeu (planul de mântuire al lui Dumnezeu pentru salvarea omului; darul vieții veșnice prin Isus Hristos; cunoașterea lui Hristos) 	<p>Isus Hristos, singura Cale spre Dumnezeu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lumea în care trăim (aspecte specifice ale lumii de astăzi; care sunt nevoile esențiale ale omului; ce căi aleg oamenii în viață) - Cine ne îndrumă în viață (fiecare om este unic; de ce este nevoie de îndrumare în viață; Dumnezeu răspunde căutării omului) - Proorocii din Vechiul Testament au pregătit calea Domnului (cine au fost proorocii; rolul proorocilor în pregătirea venirii Domnului Isus Hristos) - Cum a venit Dumnezeu la noi (Isus Hristos, Dumnezeu devenit om; Fiul lui Dumnezeu L-a arătat pe Tatăl) - Biblia arată Calea spre Dumnezeu (pot exista mai multe căi înspre Dumnezeu?; ce înseamnă Calea către Dumnezeu; ce este Biblia; cum ne călăuzește Biblia spre Dumnezeu)
Învățăături despre om	<p>Viața nouă în Hristos</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ce înseamnă a fi creștin (pocăința și credința; reguli de comportament creștin; exemple concrete de fapte bune ca rezultat al trăirii creștine; ascultarea față de părinți; frecventarea Bisericii) - Bucuria iertării (despre păcate și greșeli; mărturisirea păcatelor; despre iertare) - Dumnezeu dă puterea de a trăi viața creștină (biruința asupra ispitelor prin rugăciune; ajutorul personal primit în contextul comunității creștine; nevoia ascultării) - Alegerea binelui în viață (posibilitatea omului de a alege între bine și rău; alegerea modelelor în viață; persoane care influențează alegerile) 	<p>Sfințenia, umblarea pe cale cu Isus Hristos</p> <ul style="list-style-type: none"> - Calea spre sfințenie, deschisă tuturor oamenilor prin Isus Hristos (ce este sfințenia; cum se ajunge la sfințenie) - Isus Hristos, modelul nostru de sfințenie (copilăria Domnului Isus; ce a făcut și ce a învățat Domnul Isus; cum a trăit printre păcătoși) - Viață sfântă (iubirea lui Dumnezeu, motivația vieții sfinte; standardul lui Dumnezeu pentru creștin; Domnul Isus îi ajută pe creștini să trăiască în sfințenie; citirea Bibliei ajută pentru cunoașterea caracterului lui Dumnezeu și trăirea în sfințenie) - Cunoașterea lui Dumnezeu în împrejurările concrete ale vieții (care sunt problemele pe care le întâmpină un copil; încrederea în purtarea de grijă a lui Dumnezeu)

Trăirea omului cu Dumnezeu	Trăirea în dragoste, dovada vieții noi <ul style="list-style-type: none"> - Necesitatea de a spune întotdeauna adevărul (importanța comunicării; de ce este important să fie spus adevărul; consecințele minciunii) - Blândețe și bunătate în relație cu ceilalți (de ce sunt importante blândețea, bunătatea și iertarea; consecințele violenței) - Importanța de a avea răbdare cu cei din jur (de ce este importantă răbdarea; consecințele lipsei de răbdare) - Respectul față de sine și față de ceilalți (ce înseamnă respectul; consecințele lipsei de respect) - Nevoia de efort pentru a obține rezultate (ce înseamnă efortul la vârsta copilăriei; de ce este important efortul de a învăța și de a munci) 	Împlinirea poruncilor, dovada umblării cu Hristos <ul style="list-style-type: none"> - Viața în armonie cu ceilalți, îndemn al lui Dumnezeu (atitudini negative – bârfa, invidia, răzbunarea; atitudini care zidesc relații – iertarea, sinceritatea, corectitudinea; prezența normelor în toate contextele sociale) - Poruncile lui Dumnezeu nu sunt grele (ascultarea de Dumnezeu conduce la fericire; Dumnezeu îi ajută pe creștini să împlinească voia Lui) - Domnul Isus Hristos a demonstrat marea poruncă a iubirii (ce înseamnă iubirea lui Dumnezeu; ce înseamnă iubirea aproapelui; cei ce împlinesc poruncile lui Dumnezeu îi seamănă lui Hristos) - Împlinirea poruncilor lui Dumnezeu (trăirea în asemănarea cu Hristos; împlinirea din iubire a poruncilor lui Dumnezeu) - Importanța exemplului personal de iubire creștină (valoarea exemplului personal; exemple din viața cotidiană)
Mari sărbători creștine	Nașterea și Botezul Domnului Isus <ul style="list-style-type: none"> - Cu toții la Betleem (aspecte biblice legate de Nașterea Domnului; cum se pregătesc creștinii pentru sărbătoarea Nașterii Domnului) - Despre Botezul Domnului Isus (Botezul Domnului Isus în prezentarea evangheliilor) Învierea și Înălțarea Domnului Isus <ul style="list-style-type: none"> - Învierea Domnului Isus în vers și cântec (aspecte biblice legate de Învierea Domnului; cum se pregătesc creștinii pentru sărbătoarea Învierii Domnului) - Despre Înălțarea Domnului (aspecte biblice legate de Înălțarea Domnului) 	Spre pruncul Isus, cu bucurie, stăruință și răbdare <ul style="list-style-type: none"> - Închinarea păstorilor din Betleem (vestea îngerilor, căutarea pruncului și închinarea păstorilor) - Închinarea magilor înaintea pruncului (cine au fost magii; închinarea magilor și întoarcerea în țara lor pe altă cale) Împreună cu Hristos pe drumul Crucii și la Înviere <ul style="list-style-type: none"> - Primii martori ai Învierii (cei dintâi care au ajuns la mormânt în Ziua Învierii; devotamentul Mariei; înștiințarea celorlalți ucenici) - Cu Domnul Hristos înviat pe drumul spre Emaus (arătarea Domnului celor doi ucenici; prezența lui Hristos la masă)

Lista elementelor de conținut este completată cu un ansamblu de elemente de tip predominant confesional (texte biblice, cântece religioase și colinde), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

La clasa a III-a, propunem următoarea listă de elemente:

- audierea și / sau învățarea unor **texte biblice** scurte: „Și mărturisirea este aceasta: Dumnezeu ne-a dat viața veșnică, și această viață este în Fiul Său. Cine are pe Fiul, are viața; cine n-are pe Fiul lui Dumnezeu, n-are viața.” (1 Ioan 5, 11-12); „Să sprijiniți pe cei slabi, să fiți răbdători cu toți. Luați seama ca nimeni să nu întorcă altuia rău pentru rău, ci căutați totdeauna să faceți ce este bine atât între voi, cât și față de toți.” (1 Tesaloniceni 5, 14b-15); „Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viața veșnică.” (Ioan 3,16); „Căci, dacă este cineva în Hristos, este o faptură nouă. Cele vechi s-au dus; iată că toate lucrurile s-au făcut noi.” (2 Corinteni 5, 17); „Prea iubiților, să ne iubim unii pe alții; căci dragostea este de la Dumnezeu. Și oricine iubește, este născut din Dumnezeu, și cunoaște pe Dumnezeu.” (1 Ioan 4, 7);
- audierea și / sau învățarea de **cântece creștine**: „Isus a făcut tot ce a promis”; „Căutați mai întâi Împărăția” (Jubilate); „Întâlnirea” (Continental Kids – Comoara); „Ce vrei să fii când vei fi mare” (Continental Kids – Lecții de viață); „Doamne ești bun cu mine” (M-Kids – Osana); „Te-am ales” (Sion III) etc.
- audierea și/ sau învățarea de **colinde**: „Îngeri mii în ceruri cântă”; „Veniți cu credință”; „E Crăciun, ce bucurie!”; „Creștini, Crăciunul a sosit”;
- lectura unor aspecte din **viața unor personaje biblice**: Regele David, Regele Solomon, Iov, Proorocul Samuel etc;
- prezentarea sau audierea unor **scenete**: „Fantasticii Bibliei”; „Autostrada cerului” (One Way Romania) etc.

La clasa a IV-a, propunem următoarea listă cu elemente:

- audierea și/ sau învățarea unor **texte biblice** scurte: „Isus i-a zis: Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.” (Ioan 14, 6) „Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu toată puterea ta și cu tot cugetul tău; și pe aproapele tău ca pe tine însuși.” (Luca 10, 27); „Căci dragostea de Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui. Și poruncile Lui nu sunt grele.” (1 Ioan 5, 3); „Ci după cum Cel ce v-a chemat este sfânt, fiți și voi sfinți în toată purtarea voastră. Căci este scris: Fiți sfinți, căci Eu sunt sfânt.” (1 Petru 1, 15-16); „Ascultarea face mai mult decât jertfele, și păzirea Cuvântului Său face mai mult decât grăsimea berbecilor.” (1 Samuel 15, 22b); „Și Cuvântul S-a făcut trup, și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr.” (Ioan 1, 14a); „Vă dau o poruncă nouă: Să vă iubiți unii pe alții; cum v-am iubit Eu, așa să vă iubiți și voi unii pe alții.” (Ioan 13, 34);
- audierea și/ sau învățarea de **cântece creștine**: „Isus a chemat” (Jubilate – Lumină pe cărarea mea); „Mergi și spune” (Continental Kids – Comoara); „Chiar de-i soare, chiar de-i ploaie” (M-Kids – Osana); „Dorința mea” (Continental Kids – Casa Prieteniei);
- audierea și/ sau învățarea de **colinde**: „Doamne, a Tale cuvinte”; „Suntem trei magi din răsărit”; „O, ce veste minunată”; „De mult, de mult în Betleem”; „Cel mai prețios dar”;
- lectura unor aspecte din **viața unor personaje biblice**: Moise, Ilie, evanghelistul Ioan etc.;
- audierea sau vizionarea unor filmulețe artistice / **desene animate** cu conținut didactic: „Eroii credinței”; „Povestiri biblice din Noul Testament” (MasterMedia).

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei *Religie*. Elevul va învăța, prin metode adecvate vârstei, ceea ce îi este necesar pentru dezvoltarea sa armonioasă la această etapă de vârstă și pentru a face față cu succes cerințelor școlare. La acest nivel de vârstă, cadrul didactic va urmări sistematic realizarea de conexiuni între toate disciplinele de studiu, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală.

Strategii didactice

Valorificarea valențelor formative ale disciplinei *Religie* promovează utilizarea de strategii didactice care accentuează construcția progresivă a cunoștințelor specifice, prin abordări flexibile și diferențiate ale conținuturilor învățării, în paralel cu formarea progresivă la elevi a capacității de autoevaluare a comportamentelor verbale și acționale, aplicabile în diferite contexte de viață din mediul apropiat al copilului.

Caracterul practic-aplicativ al disciplinei *Religie* solicită utilizarea, pentru segmentul de vârstă căruia ne adresăm, a unui cadru metodologic variat, care îmbină metodele tradiționale cu cele moderne, astfel încât acestea să devină căi pentru dezvoltarea capacității de comunicare a elevilor, pentru crearea unui cadru educațional bazat pe moralitate și religiozitate, prin care să fie sprijinită formarea de conduite precum încrederea, respectul pentru diferență, atitudinea pozitivă față de sine și față de alții, care să ajute la interiorizarea valorilor și a normelor moral-religioase.

Metodele de predare-învățare recomandate în activitățile didactice la disciplina *Religie* vizează cu precădere:

- observarea și învățarea prin descoperire, pornind de la seturi de imagini din diferite categorii (ilustrații cu conținut moral, fotografii care reflectă aspecte din viața religioasă proprie și a familiei, imagini ce fac referire la acțiuni și elemente din viața bisericii etc.);
- studiul de caz, pentru analizarea unor situații reale sau imaginare, pornind de la experiențele de învățare și de viață ale elevilor;
- lectura textului biblic, pentru a facilita dezvoltarea vocabularului cu termeni din domeniul religios și pentru a le susține interesul față de aprofundarea mesajului textului revelat;
- conversația, pentru identificarea, împreună cu elevii, a modalităților de aplicare în viața reală a diferitelor valori religioase, pentru evidențierea trăsăturilor morale ale personajelor biblice sau ale personajelor din diferite povestiri cu conținut moral etc.
- învățarea problematizată, prin implicarea elevilor în rezolvarea unor situații-problemă simple, pornind de la prezentarea unor aspecte și evenimente cu valențe morale;
- jocul de rol cu diferite teme și dramatizarea, pentru identificarea unor aspecte specifice domeniului religios, pentru analiza și evaluarea critică a unor situații din diferite grupuri de apartenență sau pentru exersarea unor practici cu caracter moral-religios;
- învățarea bazată pe proiect, metodă ce își propune implicarea elevilor în activități de grup, în vederea realizării de investigații pe o temă propusă de profesor, urmată de prezentarea produsului obținut într-un text, dosar tematic, expoziție etc.

Aplicarea metodelor anterior descrise presupune utilizarea unor mijloace de învățământ variate, în special a celor cu caracter intuitiv, ilustrativ și oferă contexte de alternare a diferitelor forme de organizare a activității (individuală, în grupuri mici, frontal), de realizare a unor activități religioase specifice (audierea de povestiri, texte și cântece creștine, colinde etc.), de implicare a elevilor în diferite activități extrașcolare, care completează și îmbogățesc demersurile didactice desfășurate prin ora de religie. Astfel, se recomandă ca profesorul de religie să utilizeze mijloace didactice adecvate: planșe ilustrative, softuri educaționale, CD-uri și DVD-uri cu filmulețe, prezentări educative cu ajutorul noilor tehnologii, adaptate conținuturilor propuse; culegeri de texte literare în versuri și proză, cântece necesare ca suport pentru serbări și lecții curente.

Contexte și medii de învățare

Ora de *Religie* nu înseamnă numai activitatea obișnuită a profesorului cu elevii în sala de clasă. Prin specificul ei, educația religioasă permite organizarea unor contexte variate de învățare, care să-i motiveze pe elevi pentru participarea activă și să le susțină interesul pentru domeniul *Religiei*.

Așadar, cum și unde anume se pot organiza activitățile de învățare la disciplina *Religie*?

- Învățăm în sala de clasă! În sălile de clasă, profesorul poate organiza diferite activități de predare-învățare cu elevii: lecții obișnuite de prezentare de noi teme, întâlniri cu personalități relevante pentru domeniul religiei, discuții pe teme religioase cu părinți sau cu alți membri ai comunității etc.

- Mergem la bibliotecă! Profesorul de religie, împreună cu elevii, poate organiza activitatea la biblioteca școlii sau la altă bibliotecă din comunitate. În aceste contexte de învățare, elevii pot fi încurajați și susținuți să se familiarizeze cu spațiul bibliotecii, să observe cum se caută o carte, să participe la întâlniri cu diferite personalități.
- Vizităm biserica! Biserica este un spațiu cu înalte valențe educative pentru ora de religie. Profesorul poate organiza cu elevii vizite organizate la biserică în diferite ocazii și scopuri: pentru participarea la anumite programe ale bisericii, pentru discuții cu pastorul pe teme religioase sau pentru a organiza în comun diferite evenimente importante pentru comunitate ori activități de întraajutorare a membrilor acesteia.
- Leșim în alte spații din afara școlii! Profesorul de religie și elevii pot derula activități de învățare și în contexte extrașcolare precum: vizionarea unor filme pe teme religioase relevante din perspectiva acestei materii de studiu, vizitarea unor muzee, plimbarea pe stradă/ prin parc pentru observarea comportamentelor oamenilor și analiza acestora din perspectiva moralei religioase.
- Mergem în excursii tematice la diferite lăcașuri de cult! Profesorul de religie poate organiza excursii cu elevii, pe un traseu care să cuprindă o serie de lăcașuri de cult cu o anumită semnificație pentru comunitatea sau regiunea respectivă. În acest context, se pot organiza discuții cu reprezentanți ai comunității zonale legate de istoria credinței baptiste în regiune.
- Căutăm pe Internet informații și imagini cu caracter religios! În afară de faptul că unele lecții sau teme pot utiliza platforme educaționale, profesorul poate să descopere pe Internet, împreună cu elevii, informații relevante despre specificul vieții religioase din spațiul proxim sau din alte arealuri geografice și culturale, poate urmări secvențe muzicale sau filmice corelate cu temele planificate.

Aspecte privind evaluarea

Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învățământ. Se recomandă cu prioritate metode moderne de evaluare precum: observarea sistematică a comportamentului elevilor, centrarea pe progresul personal, autoevaluarea, realizarea unor proiecte care să valorifice achizițiile copiilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini, în contexte firești, sincretice, adaptate vârstei. Este recomandabil ca evaluarea să se realizeze prin raportare la standarde generale și nu la nivelul clasei. De asemenea, evaluarea orientează cadrul didactic în reglarea strategiilor de predare, pentru o mai bună adecvare la particularitățile individuale și de vârstă ale elevilor.

Procesul de evaluare va pune accent pe recunoașterea experiențelor de învățare și a competențelor dobândite de către copii în contexte nonformale sau informale. Evoluția copilului va fi înregistrată și discutată cu părinții. În întreaga activitate de învățare și evaluare va fi urmărit, încurajat și valorizat progresul fiecărui elev în parte.

Grupul de lucru

Căprar Liviu	Liceul Teologic Baptist „Logos” București
Ochiș Anita	Liceul Teologic Baptist „Alexa Popovici” Arad